

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.328.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17287 Pani Posłanki Olgi Semeniuk-Patkowskiej, w sprawie sytuacji demograficznej oraz odpływu młodych mieszkańców z woj. warmińsko-mazurskiego, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2015 r. liczyła 1 439,7 tys., a w czerwcu 2025 r. 1 343,9 tys. Oznacza to, że populacja województwa spadła w tym okresie o 95,8 tys.

Powiatami odnotowującymi największy odpływ osób w grupie wiekowej 20-29 lat w okresie między rokiem 2014 a 2023 w województwie warmińsko-mazurskim były: powiat bartoszycki, braniewski, działdowski, elbląski, giżycki, kętrzyński, lidzbarski, mrągowski, nidzicki, nowomiejski, olecki, ostródzki, piski, szczycieński, gołdapski, węgorzewski (zwiększony odpływ zdefiniowano jako sytuację, w której odpływ populacji w danej kategorii wiekowej przeważa nad napływem, a wskaźnik efektywności migracyjnej¹ jest mniejszy niż -10%).

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) realizowany jest projekt pn. "Wypracowanie rozwiązań służących przeciwdziałaniu migracji osób młodych z terenów dotkniętych depopulacją" ze środków Funduszu Europejskiego dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS). W jego ramach przewidziano komponent badawczy dotyczący migracji osób młodych z terenów dotkniętych depopulacją. Umożliwi to określenie prawidłowości powodujących opuszczanie danych regionów przez osoby młode. W województwie warmińsko-mazurskim wskaźnik efektywności migracyjnej w odniesieniu do osób w grupie wiekowej 20-29 w latach 2014-2023 był jednym z najniższych, po województwie świętokrzyskim (-20,6%) i lubelskim (-17,2%), i wyniósł (-15,2%)². Wnioski z badań zostaną uwzględnione w analizie przyczyn migracji młodych ludzi z Warmii i Mazur. Aktualnie zakończono etap pilotażowy, w ramach którego przeprowadzono m.in. badanie jakościowe ustalające przyczyny omawianego zjawiska. Raporty z badań są dostępne na stronie MRPiPS pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rodzina/pierwsze-produkty-projektu-dotyczacego-migracji-osob-mlodych-z-terenow-dotknietych-depopulacja-juz-dostepne>.

Informuję, że kwestie związane ze zwiększeniem atrakcyjności gospodarczej regionu dla młodych mieszkańców należą w znacznej mierze do właściwości Ministra Rozwoju i Technologii. Do właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej należy

¹ Wskaźnik efektywności migracyjnej definiuje się jako stosunek salda migracji (różnica między liczbą imigrantów a emigrantów) do obrotu migracyjnego (całkowita liczba imigrantów i emigrantów):

$$WEM = \frac{n-o}{n+o} \times 100$$
, gdzie: WEM – wskaźnik efektywności migracyjnej, n – napływ, o – odpływ.

² Śleszyński P. 2025. Raport o przestrzennej depopulacji i migracjach młodych dorosłych w Polsce wykonany w ramach projektu pt. „Wypracowanie rozwiązań służących przeciwdziałaniu migracji osób młodych z terenów dotkniętych depopulacją” Centrum Badań Migracji, Depopulacji i Rozwoju Uniwersytetu Opolskiego. Wykonany w ramach projektu „Wypracowanie rozwiązań służących przeciwdziałaniu migracji osób młodych z terenów dotkniętych depopulacją” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu FERS 2021-2027.

aktywizacja osób młodych na rynku pracy, realizowana przez publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy. Po rejestracji w powiatowych urzędach pracy osoby młode są intensywnie aktywizowane. Zgodnie z ustawą z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia³ osobom do 30 roku życia, obok 6 innych grup wrażliwych na rynku pracy, przysługuje pierwszeństwo w kierowaniu do wsparcia - powiatowy urząd pracy powinien przedstawić bezrobotnemu do 30 roku życia propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia albo innej formy pomocy w okresie do 4 miesięcy od dnia rejestracji. W ww. akcie ustanowiono też funkcję doradcy ds. osób młodych, którego zadaniem jest opracowanie wraz z klientem indywidualnego planu działania (IPD), czyli kompleksowego planu aktywizacji zawodowej. Od 1 stycznia br. wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy mogą uruchamiać ze środków Funduszu Pracy (FP) punkty kompleksowego wsparcia osób młodych, które zapewniają informację i doradztwo dotyczące zatrudnienia, edukacji, pomocy społecznej, kwestii mieszkaniowych i zdrowotnych. W województwie warmińsko-mazurskim punkty obsługi osób młodych działają w Iławie i Kętrzynie. Osoby bezrobotne do 30 roku życia – tak jak pozostali bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy – mogą też korzystać z form wsparcia, wśród których wymienić należy: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, bon na kształcenie ustawiczne, pożyczkę edukacyjną, staż, skierowanie do pracy w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych czy prac społecznie użytecznych, pakiet aktywizacyjny, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej czy bon na zasiedlenie. Wsparcie dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i przedsiębiorców, zagwarantowane przepisami ww. ustawy, realizowane jest na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy i finansowane ze środków FP.

Pomoc w zakresie przedsiębiorczości i tworzenia nowych firm w postaci pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej świadczona jest również w ramach „Rządowego Programu „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie II”, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie umowy z 18 czerwca 2014 r. z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej. Program ma zasięg ogólnokrajowy, wspiera rozwój przedsiębiorczości i przyczynia się do powstawania nowych miejsc pracy umożliwiając udzielanie na preferencyjnych warunkach pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej i utworzenie stanowisk pracy dla bezrobotnych. Pożyczki udzielane są przez pośredników finansowych wybranych w drodze przetargu dla każdego województwa oraz na cały kraj przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Dla województwa warmińsko-mazurskiego wyłoniono trzech pośredników finansowych, którzy obsługują pożyczki w ramach ogłaszanych naborów wniosków.

W ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia zawarto też rozwiązania kierowane do pracodawców i przedsiębiorców, umożliwiające tworzenie i utrzymanie miejsc pracy, w tym dla osób młodych, takie m.in. jak: dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej, pożyczka na utworzenie stanowiska pracy, refundacja kosztów poniesionych na opłatę wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, dofinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). Działania na rzecz rozwoju zawodowego i przedsiębiorczości realizowane są ponadto na podstawie programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w tym programów regionalnych wdrażanych przez samorządy województw. W ich ramach finansowane są m.in. szkolenia,

³ (Dz.U. poz. 620 z późn. zm.).

staże, wsparcie w podejmowaniu działalności gospodarczej, rozwój kompetencji oraz projekty aktywizacji zawodowej osób młodych.

Wsparcie finansowe w postaci dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej jest realizowane na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy w całej Polsce i finansowane ze środków Funduszu Pracy (FP) w ramach przyznanego limitu, przy czym finansowane są z niego wszystkie formy pomocy określone w ustawie. Powiatowe urzędy pracy województwa warmińsko-mazurskiego dysponują limitem w wysokości ponad 94,8 mln zł.

W br. samorządom powiatowym województwa warmińsko-mazurskiego przyznano dodatkowe środki rezerwy FP w łącznej wysokości 24,7 mln zł. Trzeba podkreślić, że to starosta decyduje jakie formy pomocy są priorytetem w danym urzędzie i na tej podstawie wnioskuje o dodatkowe środki. Wśród możliwych do sfinansowania z rezerwy FP działań i programów są programy aktywizacji zawodowej osób do 30 roku życia realizowane w ramach ogłaszanych naborów. Aktualnie trwają prace nad założeniami kolejnego naboru.

Do oceny sytuacji osób młodych na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim mogą posłużyć podstawowe mierniki poziomu aktywności na rynku pracy. Według prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2025 r.⁴ w województwie warmińsko-mazurskim w grupie wiekowej 15-34 lata było 156 tys. osób aktywnych zawodowo, w tym 147 tys. pracujących. W IV kw. 2024 r. w województwie było 160 tys. aktywnych zawodowo, w tym 152 pracujących. Warto podkreślić, że oznacza to spadek mniejszy niż spadek ludności. Liczba osób w wieku od 15 do 34 lat w IV kw. 2025 zamieszkujących województwo warmińsko-mazurskie wg BAEL kształtowała się na poziomie 270 tys. i spadła o 3,9% r/r (wobec spadku w kraju o 1,1%).

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim dla grupy wiekowej 15-24 lata wynosił 32,1% w IV kw. 2025 r. wobec 29,3% w IV kw. 2024 r., a wskaźnik zatrudnienia dla tej grupy wiekowej wyniósł w województwie odpowiednio 27,6% i 26,3%. Oznacza to poprawę w ujęciu r/r w obu wypadkach. Współczynnik aktywności zawodowej dla grupy 25-34 lata wyniósł w województwie 83,1% w IV kw. 2025 r. wobec 81,8% w IV kw. 2024 r. (w Polsce 89,1% w IV kw. 2025), a wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 25-34 lata sięgnął 80,9% wobec 79,1% w analogicznym okresie poprzedniego roku (86,0% w Polsce w IV kw. 2025). Dla grupy 20-64 lata wskaźnik zatrudnienia wynosił 79,4% w kraju, a w województwie warmińsko-mazurskim 74,6%. Oznacza to poprawę na rynku pracy, o czym świadczy wzrost wskaźników, przy czym sytuacja młodych na rynku pracy w województwie jest mniej korzystna niż w skali kraju.

Głównym powodem statystycznie niskiej aktywności zawodowej osób w wieku między 15 a 24 rokiem życia jest w Polsce fakt kontynuowania przez młodzież i młodych dorosłych nauki. W kolejnej grupie wiekowej widzimy skokowy wzrost wskaźnika zatrudnienia świadczący o gotowości młodych ludzi do podejmowania pracy po zakończeniu edukacji. Jednak województwo warmińsko-mazurskie odnotowywało w przeszłości wysoki odsetek uczniów porzucających edukację przed ukończeniem szkoły średniej⁵ (od 2020 r. Eurostat nie publikuje danych dla tego województwa, ale w 2019 r. odsetek ten wynosił ponad 10%).

Jeśli chodzi o poziom bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim to w latach 2015-2025, to sytuacja uległa znacznej poprawie. W grudniu 2015 r. liczba osób bezrobotnych wyniosła 83,5 tys., a w grudniu 2025 r. 43,7 tys. Stopa bezrobocia na koniec roku wynosiła w 2015 r. 16,2% , natomiast na koniec 2025 r. 9,3%. Liczba pracujących⁶ (w wieku 15-74

⁴ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/temat>

⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/edat_lfse_16_custom_21758786/default/table

⁶ [lfst_r_lfe2emp] Employed persons by NUTS 2 region

lata) w tym okresie w województwie wzrosła – w 2015 było ich 555,6 tys., a w 2025 r. 579,0 tys. Wskaźnik zatrudnienia osób wieku 20-64 lata⁷ w województwie warmińsko-mazurskim w ciągu dekady zwiększył się z 61,8% w 2015 r. do 75,6% w 2025 r.

Warto podkreślić, że ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia, w związku ze spodziewanym stopniowym zmniejszaniem się populacji w wieku produkcyjnym, pozwala wspierać osoby, które pragną zachować aktywność na rynku pracy - w tym kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, młode i te, które pragną się przekwalifikować lub podwyższyć obecne kwalifikacje, a także seniorki i seniorów. Warto zauważyć, że zwiększa się nie tylko długość życia, ale i długość życia w zdrowiu. Oznacza to, że w przypadku wzrostu aktywności zawodowej różnych, również starszych grup na rynku pracy, potencjał gospodarczy regionu może być podtrzymany, a nawet zwiększony.

Plan Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia na lata 2025-2027 uwzględnia działania mające na celu zapewnienie wsparcia osobom pozostającym poza obszarem największych metropolii, również tym zamieszkującym obszary wiejskie. Przewiduje też działania skierowane do osób zagrożonych utratą pracy w związku ze zmianami o charakterze strukturalnym. W ramach zaplanowanych działań przewidziano m.in.:

- inwentaryzację i krytyczną analizę tzw. dobrych praktyk w aktywizacji osób z terenów wiejskich wypracowanych w projektach pilotażowych;
- upowszechnianie informacji o poszerzeniu możliwości korzystania ze wsparcia PSZ przez rolników;
- opracowania narzędzia prognozowania zapotrzebowania na umiejętności zielone i cyfrowe.

Wojewódzkie urzędy pracy zobowiązano do identyfikacji w województwie obszarów i grup pracowników najmocniej dotkniętych skutkami transformacji oraz do prowadzenia analizy zapotrzebowania na pracowników i umiejętności związane z transformacją, a także współpracy z pracodawcami i wspierania ich w procesach adaptacyjnych. Wśród działań powiatowych urzędów pracy przewidziano:

- aktywne stosowanie form wsparcia związanych z podnoszeniem mobilności i ułatwianiem dostępu do opieki dla niesamodzielnych członków rodziny;
- aktywne i prewencyjne docieranie z ofertą PUP do pracodawców i pracowników zagrożonych utratą pracy z powodu zmian strukturalnych;
- współpracę z reprezentacją pracodawców w zakresie wykorzystania form wsparcia PUP na rzecz wzmocnienia ich potencjału wobec transformacji oraz zapewnienie wysokiej jakości programów zwolnień monitorowanych.

Informuję, że strategia dla regionów nie jest przygotowywana w resorcie rodziny - jest to zasadnie samorządów województw. Plan Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia na lata 2025-2027 zobowiązuje wojewódzkie urzędy pracy, by zadbały o zapisy dotyczące rynku pracy w strategiach rozwoju województw. Województwo Warmińsko-Mazurskie posiada strategię rozwoju społeczno-gospodarczego „Warmińsko-Mazurskie 2030”, której zasadniczym celem jest zapewnienie spójności pod względem ekonomicznym, społecznym i przestrzennym Warmii i Mazur z innymi regionami w Polsce i wspólnocie europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu

⁷ [[lfst_r_lfe2emprtn](#)] [Employment rates by educational attainment level, citizenship and NUTS 2 region](#)

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/